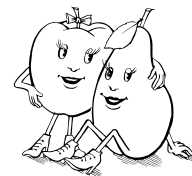

Obvestila sadjarjem

Izdaja Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Cesta žalskega tabora 2, 3310 Žalec
Urednica: Alenka Ferlež Rus, e-pošta uredništva: alenka.ferlez-rus@ihps.si
Uredniški odbor: Alenka Ferlež Rus, dr. Magda Rak Cizej, dr. Sebastjan Radišek, Gregor Leskošek
Naklada: 30 izvodov. Letna naročnina 20,20 €

ISSN 1408 - 4791

Letnik 25 , št. 5

25. marec 2016

VARSTVO KOŠČIČASTIH SADNIH VRST

Na območju Celjske in Koroške regije so breskve in nektarine povprečno v fenološki fazi D (BBCH 55 -56), zgodaj cvetoče sorte pa v fazi , ko so vidni vršički rožnatih venčnih listov (BBCH 57), posamezna socvetja že prehajajo v stadij balona (BBCH 59).

Marelisce so v fenološki fazi balonskega stadija (BBCH 59) in na sončni legah že začenjajo cveteti (BBCH 60).

V primeru nestanovitnega vremena s plohami, bo še obstajala nevarnost za okužbe z breskovo kodravostjo. Zato, v kolikor še niste proti breskovi kodravosti opravite škropljenje z enim od pripravkov kot sta **Ziram 76 WG** (3 kg/ha) ali **Syllit 400 SC** (1,7 – 2,25 L/ha).

Opazujte fenološki razvoj breskev, nektarin in marelic ter spremljajte vremensko napoved. Če bo v času začetka cvetenja, ko bo odprtih 10 % cvetov deževalo, opravite prvo škropljenje proti cvetni moniliji. Uporabite lahko naslednje pripravke: **Chorus 50 WG** (0,5 kg/ha), **Rovral aquaflo** (1,5 L/ha), **Topsin – M** (1 kg/ha), **Switch 62,5 WG** (1 kg/ha) ali **Score** (0,45 L/ha). Poleg naštetih pripravkov je za zatiranje cvetne monilije v breskvah registriran še pripravek **Prolectus** (1kg/ha), v marelicah pa **Duaxo koncentrat** (3,3 L/ha).

VARSTVO JABLAN IN HRUŠK

Na območju Celjske regije se fenološki razvoj posameznih sort jablan počasi izenačuje. Jablane so v povprečju na opazovane lokacije in sorte v fenološki fazi mišjega ušesca C₃ (BBCH 54). Tudi hruške so v fenološki fazi mišjega ušesca C₃ (BBCH 53), najbolj zgodaj cvetoče sorte pa prehajajo v fazo zelenega popka D (BBCH 55).

Sorta	Razvojna faza	
	Fleckinger	BBCH
Carjevič	C ₃ (20%) – D (80%)	54 (20%) – 55 (80%)
Gala, Braeburn, Idred, Jonagold	C ₃	54
Zlati delišes	C (30%) – C ₃ (70%)	53 (30%) – 54 (70%)
Elstar	C (50%) – C ₃ (50%)	53 (50%) – 54 (50%)
Fuji	C	53

Na območju Koroške jablane v povprečju na opazovane sorte zaključujejo fenološko fazo brstenja B (BBCH 52) in prehajajo v fazo zelenega vršičke C (BBCH 53), v kateri so tudi hruške.

Škrlup

Vremenske razmere v zadnjem tednu niso ustvarjale pogojev za okužbe s škrlupom. Ob prvih obilnih padavinah pa lahko pričakujemo močnejše izbruhe askospor.

Na območju celjske regije je glavnina sadjarjev v tem tednu opravila škropljenje s pripravki na osnovi bakra. V naslednjem tednu v primeru napovedi večje količine padavin, opravite pred dežjem škropljenje jablan in hrušk s pripravki iz skupine ditiokarbamatov kot so: **Dithane DG Neotic** (2 kg/ha), **Dithane M-45** (2 kg/ha), **Manfil 75 WG** (2 kg/ha), **Manfil 80 WG** (2 kga/ha), **Mankoz 75 WG** (2kga/ha), **Penncozeb 75 DG** (2,5 kg/ha), **Pinozeb M – 45** (2 kg/ha), ali s pripravkom z aktivno snovjo metiram **Polyram DF** (2 kg/ha).

Koroški sadjarji pa opravite pred padavinami prvo škropljenje jablan in hrušk s pripravki na osnovi bakra kot so: **Champion 50 WG** (0,7 %), **Cuprablau Z 35 WP** (2 kg/ha), **Cuprablau Z ultra WP** (1,8 kg/ha), **Cuproxat** (0,75% konc.), **Nordox 75 WG** (0,1% - 0,2 % konc.) ali **Biotip bakrov fungicid plus** (0,75 % konc.).

Jablanov cvetožer

Jablanov cvetožer se v tem času intenzivno pari in odlaganja jajčec. Posebej bodite pozorni v tistih nasadih, kjer ste že v preteklem letu imeli težave z obvladovanjem tega škodljivca in v nasadih blizu gozda. Na takšnih lokacijah % nabodenih že presega prag gospodarske škode in tudi število infestiranih brstov (z odloženimi jajčeci) se hitro povečuje. Prag škodljivosti je presežen, če najdete v nasadih z manjšim cvetnim nastavkom več kot 15 % nabodenih brstov in več kot 30 % nabodenih brstov, v nasadih z močnejšim cvetnim nastavkom ter več kot 15 % infestiranih brstov.

V ostalih nasadih, kjer do sedaj jablanov cvetožer ni povzročal škode je % nabodenih in infestiranih brstov majhen.

Za zatiranje jablanovega cvetožerja je registriran pripravek **Spada 200 EC** (odmerek: 2,5 L/ha). Pripravek se uporablja kot kontaktni in želodčni insekticid, zato ga ob preseganju praga škodljivosti uporabite, ko temperature dosežejo od 12 do 15 °C in so hroščki najbolj aktivni in prisotni.

Opozorilo: S pripravkom Spada 200 EC se lahko jablane tretira **najpozneje do 14 dni pred začetkom cvetenja**. Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi največ enkrat v eni rastni dobi. S sredstvom se ne sme tretirati v območju 50 m florisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. **Sredstvo je nevarno za čebele. Zaradi zaščite čebel in drugih opravevalcev ne tretirati med cvetenjem gojenih rastlin in podrasti ter odstraniti plevel pred cvetenjem. Ne tretirati v času paše čebel.**

Za škropljenje z **oljnimi pripravki** se odločite na osnovi rezultatov zimskega pregleda lesa in presejanja praga škodljivosti na prisotnost zimskih jajčec rdeče sadne pršice (več kot 500 na 1 dolžinski meter) ter prisotnost listnih uši in ličink ameriškega kaparja.

Oljen pripravke uporabite od fenološke faze C₃ do D (BBCH 54 – BBCH 56). Za učinkovito delovanje oljnih pripravkov moramo škropiti v toplem, mirnem, po možnosti oblačnem vremenu in v dnevu, ko temperature v naslednji noči ne padejo pod 0 °C. Gleda na fenološko fazo in vremensko napoved predvidevamo, da bo optimalni čas za uporabo oljnih pripravkov v prvi polovici naslednjega tedna, ko bo fenološka faza glavnine sort jablan in hrušk prešla v fazo zelenega popka D (BBCH 54 – 55) in bodo tudi jutranje in dnevne temperature nekoliko višje.

Uporabite lahko parafinsko olje **Frutapon** (staro ime **Belo olje – Frutapon**) ali olje ogrščice **Ogriol**, v odmerku 40 l/ha in veliko porabo vode (800 do 1000 litrov na hektar), da popolnoma omočite površino dreves.

Po priporočilih strokovnjakov z Bavarskega je zelo učinkovito *tudi škropljenje s polovičnim odmerkom olj pri porabi vode 400-500 l/ha z 2 kratnim hodom posamezne vrste v nasprotni smeri vožnje.*

Pridelovalci, ki ste vpisani v register pridelovalcev pri MKGP in imate velike težave z obvladovanjem **ameriškega kaparja**, uporabite za omejevanje populacije fitofarmaceutsko sredstvo **Admiral 10 EC**, ki mu je bilo izdano izjemno dovoljenje (za dobo 120 dni). Pripravek se lahko uporabi **samo 1 krat v rastni dobi**, škropljenje pa mora biti opravljeno **v času pred cvetenjem**. Na jablanah in hruškah se sredstvo lahko uporablja v odmerku 40 ml na 100 l vode pri izhodiščni **porabi vode 800 L/ha**, največji dovoljeni odmerek sredstva pa je **0,32 L/ha**.

Opozorilo: Sredstvo je **strupeno za čebele**, zato je treba pred tretiranjem odstraniti cvetočo podrast ter preprečiti zanašanje na sosednje cvetoče rastline. Upoštevati je potrebno tudi predpise s področja varstva voda.